

KONSERWACJA POKRYĆ DACHOWYCH WYKONANYCH Z BLACH POWLEKANYCH PLANNJA

1. Wstęp

Dachy wykonane z blachodachówek, blach trapezowych oraz orynnowania Plannja mają kilkudziesięcioletni okres trwałości użytkowej.

W Szwecji istnieją blaszane dachy z początków XIX wieku, które utrzymane są nadal w znakomitym stanie. Uzyskano to jednak dzięki regularnej kontroli i konserwacji.

Podobnie, współczesne blaszane pokrycia dachowe wykonane z cienkich blach powlekanych powłokami organicznymi powinny być poddawane okresowym kontrolom i konserwacjom.

Na trwałość powłoki ma wpływ środowisko, w którym znajduje się budynek: słońce - wpływające przez promieniowanie ultrafioletowe i grzanie blachy, warunki pogodowe, wilgotność, zasolenie (bliskość morza), przemysłowe zanieczyszczenia powietrza, ruch uliczny i emisja spalin, a w rejonach rolniczych pyłki kwitnących i uprawianych na dużą skalę roślin.

2. Montaż dachu

Zasadniczy wpływ na trwałość ma właściwe, zgodne z instrukcją wykonanie pokrycia dachu. Dach blaszany zachowa parametry techniczne i estetyczny wygląd, jeżeli zostanie położony zgodnie ze sztuką budowlaną. Aby stworzyć warunki dla długiego okresu eksploatacji i niskich kosztów utrzymania należy:

- wykonać dach zgodnie z instrukcją montażową
- transportować i składować dach zgodnie z instrukcją transportową, zabezpieczając go przed wilgocią i uszkodzeniami mechanicznymi
- dopilnować, by dach miał zalecane przez producenta nachylenie
- zadbać, aby woda mogła swobodnie spływać z całości powierzchni blachy
- używać do montażu właściwych wkrętów, łączników montażowych i środków uszczelniających
- unikać mechanicznych i chemicznych uszkodzeń blachy oraz powłoki podczas montażu.

Na rysach, które naruszyły warstwę powłoki zachodzi konieczność wykonania zaprawek.

- unikać kontaktu blachy z wilgotnym betonem, wilgotnym drewnem lub ziemią.
- zadbać, aby blacha nie miała kontaktu z miedzią, ani z cieczami wypływającymi z miedzianych rur
- dopilnować, by blacha nie miała kontaktu z materiałami agresywnymi i powodującymi korozję

3. Przegląd konserwatorski

Niezmiernie ważną rzeczą jest coroczny przegląd dachu. Wczesne wykrycie uszkodzeń powierzchni dachu umożliwi podjęcie odpowiednich działań naprawczych i pozwoli uniknąć wysokich kosztów naprawy oraz zmniejszy koszty następnych konserwacji.

Każdy dach powinien być poddany raz w roku przeglądowi. Najlepszym okresem do wykonania przeglądu jest wiosna lub początek lata.

Czynności wykonywane podczas przeglądu:

- usunięcie z dachu wszelkich zanieczyszczeń stałych, których nie zmył deszcz, takich jak: liście, gałęzie, trawa, mech, ptasie odchody, pyły
- usunięcie z rynien i rur odpływowych wszelkich zatorów, tak aby woda nie przelewała się i nie zbierała się w rynnach
- dokładne sprawdzenie mocowania arkuszy blachy i obróbek. Należy dokręcić poluzowane wkręty, a uszkodzone wymienić. Gdy wkrętów nie można dokręcić należy wymienić je na wkręty o większej średnicy.
- dokładne sprawdzenie stanu powłoki zewnętrznej, ponieważ ewentualne rysy mogą spowodować łuszczenie się farby lub korozję blachy

Przeгляд konserwatorski powinien zakończyć się oceną stanu ewentualnych uszkodzeń i właściwym doбором działań konserwatorsko-naprawczych: czyszczenie i mycie, malowanie korekcyjne - nanoszenie zaprawek, malowanie renowacyjne

4. Czyszczenie i mycie

Zabrudzenia blachy dachowej, które nie zostały usunięte przez deszcz, obniżają wygląd estetyczny dachu i mogą doprowadzić z biegiem czasu do zauważalnych zmian kolorystycznych spowodowanym nierównomiernym oddziaływaniem promieniowania ultrafioletowego na powierzchnię lakierniczą. Ponadto powodują utrzymujące się zawilgocenie, przez co zmniejszają odporność antykorozyjną.

W związku z tym zaleca się okresowe czyszczenie i mycie dachu. Zanieczyszczenia można usunąć za pomocą wody i miękkiej szczotki. W rejonach o silnym zanieczyszczeniu powietrza, do czyszczenia dachu można użyć wody z dodatkiem detergentu. Zaleca się łagodne, stosowane w gospodarstwie domowym, środki myjące przygotowane w 10-cio procentowym roztworze. Detergenty przemysłowe można używać wyłącznie, po przeprowadzeniu próby mycia i oceny ich oddziaływania na mytą powierzchnię oraz elementy uszczelniające, stosując się ściśle do zaleceń producenta. Mytą powierzchnię należy niezwłocznie, dokładnie spłukać wodą, zaczynając od górnej części dachu i nie zapominając o rynnach i rurach. Przy stosowaniu myjek ciśnieniowych, ciśnienie wody nie może przekraczać 5 MPa, a minimalna odległość dyszy od powierzchni mycia musi wynosić, co najmniej 30 cm.

Podczas mycia należy przestrzegać następujących zasad:

- mycie należy zaczynać od najwyższych partii dachu, a następnie stopniowo schodzić w dół
- nie stosować roztworów silniejszych niż zalecane, ponieważ grozi to uszkodzeniem powłoki
- temperatura używanej wody i roztworów nie powinny przekroczyć 30 °C.

- należy unikać rozpuszczalników organicznych i środków czyszczących o właściwościach ściernych
- po myciu dach należy dokładnie spłukać
- prace należy prowadzić ostrożnie i rozważnie, tak żeby nie powodować uszkodzeń powierzchni dachu

5. Malowanie korekcyjne – nanoszenie zaprawek

Wszelkie zarysowania lakieru powstałe podczas montażu, eksploatacji, czy konserwacji dachu należy zabezpieczyć przez położenie na nie zaprawek.

Jeżeli nie ma śladów korozji uszkodzone powierzchnie należy oczyścić, odtłuścić i osuszyć. Blachę zabezpiecza się zamalowując punktowo uszkodzone miejsce.

Do tego celu należy stosować farby zaprawowe znajdujące się w ofercie handlowej firmy Plannja Sp. z o. o..

Jeśli zostaną wykryte nawet małe ślady korozji należy najpierw dokładnie usunąć rdzę przez mechaniczne skrobanie np. papierem ściernym. Następnie odpylić, oczyścić, odtłuścić i osuszyć naprawiane miejsce, nałożyć farbę podkładową, a na nią warstwę lakieru kryjącego.

6. Malowanie renowacyjne

Malowanie renowacyjne przeprowadza się:

- w celu poprawy efektu estetycznego, gdy na dachu zachodzą jedynie zmiany w kolorystyce lub w połysku
- w celu przedłużenia trwałości użytkowej, gdy zauważalne są ślady korozji

Sposób renowacji blach powlekanych powłokami organicznymi zależy od stanu uszkodzenia starej powłoki: miejscowe spłowienia, zmatowienia, różnego rodzaju spękania, złuszczenia, miejsca skorodowanego cynku (biała korozja) oraz miejsca z widoczną korozją stali.

Wszelkie spękania i złuszczenia należy całkowicie usunąć, przez mechaniczne skrobanie, szlifowanie lub wysokociśnieniowe czyszczenie za pomocą mieszanin ściernych. Powierzchnie skorodowanego cynku należy oczyścić za pomocą specjalnych szczotek (metalowe specjalne do metali nieżelaznych lub z twardego tworzywa) lub drobnym papierem ściernym.

Z miejsc korozji stali należy usunąć za pomocą szczotek stalowych lub papieru ściernego luźną korozję, oczyścić ją przynajmniej do stopnia St 2 wg PN-ISO 8501-1.

Po dokładnym odpyleniu, odtłuszczeniu i wysuszeniu powierzchni, należy przystąpić do renowacji.

Do malowania renowacyjnego blach dachówkowych i trapezowych powlekanych powłokami organicznymi Plannja Sp. z o.o. poleca używanie zestawów i technologii renowacyjnych rekomendowanych przez:

- Tikkurila Coatings Sp. z o.o.; Ul. I. Mościckiego 23, 39-200 Dębica;
tel. 014 676 98 05, fax 014 676 98 06
- PPG Polifarb Cieszyn S.A.; ul. Chemików 16, 43-400 Cieszyn - PPG Industrial Coatings:
tel. 0 33 8517114, fax 033 8517274
- Teknos Sp. z o.o.; ul. Sterdyńska 1, 03-797 Warszawa
tel. 022 67 87 004, fax 022 67 87 995
- Akzo Nobel Coatings sp. z o.o.; ul. Duninowska 9, 87-800 Włocławek
tel. 054 23 00 000, fax 054 23 00 600

Przykładowe zestawy do renowacji blach pokrytych powłoką poliestrową lub plastisolową:

1. Rekomendowany przez Tikkurila Coatings Sp. z o.o.
 - „CC-CLEANER” lub „VALTTI ROOF CLEANING AGENT” – do usuwania z powierzchni brudu i tłuszczu
 - „PANSSARIPES” – do czyszczenia powierzchni przed malowaniem
 - „ROSTEX SUPER” lub „TEMACOAT” – podkład
 - „REPCO” lub „TEMACLAD SC 50” – farba nawierzchniowa
2. Rekomendowany przez - PPG Polifarb Cieszyn S.A.
 - „Podkład PU +utwardzacz Extra”– do zaprawkowania miejsc skorodowanych i z odsłoniętym ocynkiem.
 - „RENGRUNT C + Utwardzacz Poliamidowy do wyrobów epoksydowych”- międzywarstwa zapewniająca bardzo dobrą przyczepność do wszystkich typów emalii nawierzchniowych stosowanych w zestawach coil-coatingu
 - „RENAKRYL 2C” + Utwardzacz N 075 - emalia nawierzchniowa
3. Rekomendowany przez Teknos Sp. z o.o.:
 - „PELTIPESU”- środek do czyszczenia powierzchni
 - „TEKNOCRYL PRIMER 3”-dla powłoki poliestrowej, „FERREX” (System KIRJO) lub „INERTA MASTIC” (System TEKNODUR 450) dla plastisolu - środek do gruntowania powierzchni
 - „PLASTON” dla powłoki poliestrowej, „KIRJO” (System KIRJO) LUB „TEKNODUR 450” (System TEKNODUR 450) dla plastisolu – farby nawierzchniowe

Podane zestawy renowacyjne są przykładowe oraz miarodajne na dzień podania w niniejszej instrukcji i mogą ulec zmianie w wyniku rozwoju, doświadczeń i technologii. Przed zakupem należy skontaktować się z działem technicznym producenta.

Wyroby należy stosować zgodnie z kartami katalogowymi wyrobów i instrukcjami stosowania.

Wykonanie renowacji pokrycia blaszanego, do którego wykonania użyto innych niż zalecane przez producenta lub nieatestowanych, materiałów pomocniczych w postaci wkrętów, podkładek, nakładek, zaślepek itp, odbywa się na ryzyko wykonującego renowację. Ze względu

na substancje wchodzące w skład zestawu renowacyjnego malowanie materiałów pomocniczych nieatestowanych lub niezalecanych może spowodować ich destrukcję, a co za tym idzie należałoby unikać ich wzajemnego kontaktu.

Istnieje możliwość bezpłatnej konsultacji wykonywanej, na obiektach podlegających renowacji, poprzez doradców techniczno-handlowych firm produkujących w/w farby renowacyjne. W tym celu można się skontaktować z np. Działem Wyrobów na Metal, PPG Polifarb Cieszyn S.A. tel. 0 33 8517114.

7. Warunki bezpieczeństwa

Opisane w instrukcji czynności dotyczące konserwacji i renowacji pokryć dachowych są pracami niebezpiecznymi i wymagają zachowania szczególnej ostrożności oraz umiejętności poruszania się po dachu. Powinny być zlecone wykwalifikowanej ekipie dekarzkiej lub malarskiej.

Podczas malowania renowacyjnego należy zawsze zwracać uwagę na napisy ostrzegawcze na opakowaniach. Dalsze informacje o zagrożeniach i zapobieganiu im ujęte są w Kartach Bezpieczeństwa BHP. Zasadą generalną jest unikanie wdychania, kontaktu ze skórą i zapewnienie właściwej wentylacji. Zanieczyszczenie skóry powinno być natychmiast zmyte. Zanieczyszczone oczy należy przemywać dużą ilością wody, jeśli podrażnienie nie ustępuje, zasięgnąć porady lekarskiej.

Konieczne jest również przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych ogólnie obowiązujących przy stosowaniu wyrobów lakierowych.

Plannja Sp. z o.o. nie ponosi żadnej odpowiedzialności za ewentualne wypadki przy pracy wynikłe z wykonywania opisanych czynności.